

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa E. Operator Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o ochronę konkurencji i nałożenie kary pieniężnej, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 marca 2012 r., na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 17 marca 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 30 września 2008 r., Nr RPZ 34/2008, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK) w punkcie I umorzył postępowanie antymonopolowe wszczęte w sprawie podejrzenia stosowanie przez E. Operator Spółkę z o.o. praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 9 ust 2 pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej, obejmującym obszar województw: wielkopolskiego, zachodniopomorskiego, lubuskiego i kujawsko-pomorskiego, przez przeciwdziałanie rozwojowi konkurencji na krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej przez stosowanie uciążliwych procedur przyłączania farm wiatrowych do sieci energetycznej, które mogą utrudniać i bezzasadnie opóźniać uzyskanie warunków przyłączenia do sieci przez:

- domaganie się od wnioskodawcy, przed złożeniem przez niego wniosku o określenie zakresu i warunków ekspertyzy wpływu projektowanej farmy wiatrowej na system elektroenergetyczny - wystąpienia o przekazanie informacji niezbędnych do przygotowania kompletnego „wniosku o określenie warunków przyłączenia”, której nie przewiduje rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego,

- nałożenie na wnioskodawcę obowiązku wystąpienia o określenie zakresu i warunków ww. ekspertyzy za pośrednictwem upoważnionego przez niego wykonawcy ekspertyzy, co skutkuje koniecznością dokonania wyboru wykonawcy i zawarcia z nim umowy bez wiedzy na temat zakresu tej ekspertyzy.

W punkcie II decyzji Prezes UOKiK uznał za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów praktykę stosowaną przez E. Operator Spółkę z o.o. w P., polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej, obejmującym obszar województw: wielkopolskiego, zachodniopomorskiego, lubuskiego i kujawskopomorskiego, przez przeciwdziałanie rozwojowi konkurencji na krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej przez rażące naruszanie określonych w przepisach rozporządzeń wydanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, terminów wydania warunków przyłączenia oraz określenia zakresu ekspertyzy wpływu projektowanej farmy wiatrowej na system elektroenergetyczny i nakazał zaniechania jej stosowania.

W punkcie III decyzji, w związku ze stwierdzonym naruszeniem, Prezes UOKiK nałożył na E. Operator Spółkę z o.o. w P., karę pieniężną w wysokości 11.626.160 zł.

Od powyższej decyzji E. Operator Spółka z o.o. wniosła odwołanie.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2010 r. Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie oddalił odwołanie.

Wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zaskarżyła apelacją powodowa Spółka.

Wyrokiem z dnia 17 marca 2011 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie: w pkt I zmienił zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że: 1. uchylił decyzję Prezesa

UOKiK z dnia 30 września 2008 r. w punktach drugim i trzecim; 2. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; w pkt II zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.270 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Wyrok Sądu Apelacyjnego Prezes UOKiK zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie sprawy dotyczy następującej kwestii: “czy przedsiębiorca wyodrębniony ze struktur innego przedsiębiorcy, w wykonaniu dyspozycji z art. 9 d ust. 1 prawa energetycznego, ponosi, na podstawie art. 55(4) k.c. odpowiedzialność za działania stanowiące praktyki ograniczające konkurencję przedsiębiorcy, z którego struktur został wyodrębniony w sytuacji gdy wyodrębnienie nastąpiło poprzez wniesienie do utworzonej spółki zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci oddziału samodzielnie sporządzającego bilans, z którego działaniami związane były zarzuty stosowania ww. praktyk, a jednocześnie po wyodrębnieniu praktyki są kontynuowane przez przedsiębiorcę wyodrębnionego?”.

“Oczywista zasadność” skargi kasacyjnej – według skarżącego – wynika z naruszenia art. 479^{31a} § 3 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. przez uchylenie się Sądu Apelacyjnego od merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, pomimo braku przesłanek do zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji i uchylenia decyzji Prezesa UOKiK z 30 września 2008 r. w zaskarżonej części.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona przeciwna – powodowa przedsiębiorstwo energetyczne wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – w zakresie przedstawienia występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego

(art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) – sprowadza się w istocie do pytania o możliwość zastosowania przepisu art. 55⁴ k.c., przewidującego solidarną odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa z jego zbywcą za zobowiązania tego ostatniego związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, do ponoszenia przez przedsiębiorcę odpowiedzialności karnoadministracyjnej (określonej w ustawie o ochronie konkurencji o konsumentów) za działania innego przedsiębiorcy, od którego nabył zorganizowaną część majątku (przedsiębiorstwo). Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Jeżeli – czego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania się nie kwestionuje – odpowiedzialność karnoadministracyjna za nadużywanie pozycji dominującej określona w art. 106 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), nie jest odpowiedzialnością cywilnoprawną, która może być także odpowiedzialnością solidarną kilku zobowiązanych podmiotów, to wskazane we wniosku okoliczności dotyczące powstania powodowego przedsiębiorstwa nie przełamują odrębności zasad odpowiedzialności zobowiązaniowej i odpowiedzialności o charakterze karnoadministracyjnym. W każdym razie uzasadnienie wniosku nie zawiera w tym zakresie wystarczającego wyводу prawnego, który ujawniłby zagadnienie solidarnej odpowiedzialności za naruszenie zakazu nadużywania pozycji dominującej i w konsekwencji możliwość zastosowania do takiej sytuacji przepisu art. 55⁴ k.c.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 – LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 – LEX nr 490364). W niniejszej sprawie stan taki nie występuje. Wydając wyrok kasatoryjny Sąd drugiej instancji zastosował, przewidujący taką formę rozstrzygnięcia, przepis art. 479^{31a} § 3 k.p.c. zgodnie z

którym, w razie uwzględnienia odwołania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów zaskarżoną decyzję albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy. Ustalenie w zaskarżonym rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku naruszenia prawa w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, że przypisano powodowemu przedsiębiorstwu czyn popełniony przez inne przedsiębiorstwo, uzasadnia uchylenie zaskarżonej decyzji, skoro istotne podstawy decyzji Prezesa UOKiK – te dotyczące zdarzeń faktycznych i jak i te dotyczące zastosowanej kary – okazały się (według wyroku), co do istoty, błędne. Nie wdając się w ocenę podstaw wyroku można w każdym razie stwierdzić, że kwestionowane kasatoryjne rozstrzygnięcie na pewno nie pozostaje w oczywistej niekonsekwencji do podstaw zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Ponadto “oczywiste” naruszenie przepisu art. 479^{31a} § 3 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. autor skargi opiera na twierdzeniu o dokonaniu przez Sąd w zaskarżonym wyroku wadliwych ustaleń faktycznych i wadliwej oceny dowodów chociaż, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.